

---

Публикуван на: 20-03-2006

Източник: [Медиапул](#)

---



*Фирми платили 55 млн. лв. подкупи за осигуряване на договори, сочи Центърът за изследване на демокрацията (ЦИД)*

Петдесет и пет милиона лева подкупи са платени от фирми за осигуряване на договори за обществени поръчки през миналата година. Средният размер на подкупа за политическа поръчка е 7,4% от стойността на договора. Това са данните от годишния доклад на Центъра за изследване на демокрацията (ЦИД), който ще бъде представен във вторник.

В него се посочва, че финансирането на политическите партии и на предизборните им кампании през миналата година е ставало чрез обръчите от фирми около тях, предимно конкурсите за обществени поръчки.

След това спечелилите конкурса фирми връщат част от парите като рента на организаторите на обръчите и от там парите отиват в партийните централи.

По този начин само през миналата година партийните обръчи са отклонили към себе си между 320 и 370 млн. лева държавни средства.

ЦИД констатира, че институционализирането на тези приятелски кръгове създава нелигитимен контрол на партиите върху важни сектори от икономиката и осигурява наказателна неприкосновеност на участниците.

За миналата година обществените поръчки са нараснали драстично до 3,3 млрд. лева или над 31% от националния бюджет. На първо място е община Варна с 199 договора за обществени поръчки. За София тези поръчки са два пъти по-малко.

Според данните от доклада, срещу 130 корупционни прояви месечно за половин година са осъдени само 72-ма души – те са получили предимно условни присъди, най-голямото наказание е 3 години затвор.

В същото време обаче се отчита, че у нас се наказва основно дребната корупция, а ефективността на наказателната политика срещу корупцията е твърде ниска.

Такива са заключенията и на Европейския съюз, който настоява да види дадени на правосъдието случаи на корупция по високите етажи на властта.

След като в периода 1998-2004 г. е отбелязан постепенен спад на реалната и потенциалната корупция, през 2005 г. броят на случаите на оказан корупционен натиск от страна на служители и на реално осъществяваните корупционни сделки се връща към по-високите средни стойности, характерни за периода 1999 – 2001 г., смята ЦИД.

През 2004 г. е достигнато най-ниското измерено равнище на осъществени корупционни сделки от 80 000 броя средно на месец. Причина за това, според института, е засилването на натиска на гражданското общество и на бизнеса.

В сравнение с 1998 г. през 2005 г. административната корупция сред населението в страната е приблизително два пъти по-ниска. Средномесечният брой измерени осъществени корупционни сделки през 2005 г. е 120 000 - 130 000.

Равнищата на потенциална и реална административна корупция в стопанската сфера са два пъти по-високи, отколкото при населението и остават устойчиво високи през последните пет години.

Корупционният натиск върху бизнеса се повишава през 2005 г. Тенденцията е за намаляване на дела на фирмите, които дават подкупи, което най-много се очертава в сферата на частния сектор и по-специфично в банковото кредитиране и е свързано с развитието на пазарните институции и със стабилния икономически растеж в страната.

Корупцията в стопанската сфера се съсредоточава в сферата на обществените поръчки, концесиите, фондовете на ЕС, източването на ДДС, както и съответните назначения в изпълнителната и съдебната власт, имащи за цел улесняване на корупционните схеми и осигуряване на наказателна неприкосновеност.

От ЦИД посочват, че приемането на новата правителствена стратегия срещу корупцията през януари 2006 г. открива нови възможности пред антикорупционните реформи в България. Те се свързват и със създаването на нова комисия по превенция и противодействие на корупцията, която ще изработва държавната антикорупционна политика и ще контролира изпълнението на стратегията и динамиката на корупцията в страната.

Институтът е бил поканен от правителството при изработването на новата стратегия, заедно с други неправителствени организации. В съобщение на ЦИД се казва, че правителството е приело по-голямата част от предложенията на гражданския сектор, най-важните от които са свързани с предотвратяване и противодействие на политическата корупция, измамите с ДДС, унифициране и периодично актуализиране на статистическа информация за образуването и хода на наказателните дела за корупционни престъпления въз основа на единна система от показатели и възлагането на по-големи правомощия на Комисията по превенция и противодействие на корупцията.

Не бяха включени препоръки, засягащи конфликта на интереси, мерки срещу корупцията в стопанската сфера и за финансова децентрализация.

Новата стратегията за прозрачно управление, превенция и противодействие на корупцията (2006-2008) се приема непосредствено преди решаващия доклад на Европейската комисия през май, като борбата с корупцията е една от най-строго наблюдаваните области.

публикуването през май на доклад на Европейската комисия за напредъка на България. Докладът ще бъде решаващ за членството на страната в ЕС през 2007 г., а корупцията ще бъде една от най-строго наблюдаваните проблемни области.